

RETAIN Projesindeki Araç Grubu temalarının ve Araçların Açıklaması

Tema Açıklaması	
Araç Grubu Temasının Adı	Kapsama ve Farklılaştırma
Temanın Açıklaması	<p>Kapsama ve farklılaştırma aşağıdakilerin her ikisini de oluşturma için ön koşul olarak görülmektedir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Çocuklar ve genç insanlar için olası en iyi öğrenme ortamı 2. Öğretmenler (özellikle de meslekte yeni olanlar için) için besleyici, geliştirici ve motive edici; öğretmen nesilleri, okul idaresi, dış dünya ve aileler arasında işbirliğini teşvik eden bir çalışma ortamı sağlanması. <p>Kapsayıcı eğitim; okulların, sınıfların, programların ve faaliyetlerin tüm öğrencilerin birlikte öğrendiği ve katıldığı şekilde nasıl geliştirildiği ve tasarlandığı konusundadır.</p> <p>'Kapsama ve farklılaştırma teması; tüm menfaat grupları arasında olumlu ilişkilerin teşvik edilmesi ile ilgilidir. Bu açıdan, liderlik niteliklerinin ve öğretmenlerin yeterliklerinin geliştirilmesi kapsayıcı eğitim ortamlarının geliştirilmesi için temel olmaktadır.</p>
Konuları ve zorlukları ele almak için ilgili araçların genel açıklaması	<p>Bu tema; kapsayıcı bir ortamın oluşturulması, sağlanması ve/veya geliştirilmesi dolayısıyla sürekli ilerlemeyi sağlamak için bölüm öğretmenleri ve okul öğretmenleri arasında ve öğretmenler ile aileler arasında uygulamalar ortaya koyma konusunda farkındalığı gerektirir. Bu temanın parçası olarak iki araç uygulanmıştır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kapsam Pusulası: Bu araç; farklı bakış açılarının çeşitliliğinden gelen bir konuyu araştırmak için bunların kullanımına olanak sağlar. Asıl odak çözümler bulmadan ziyade, beklenmeyen bilgi birikimini ve yeni fikirleri ve yeni düşünme yollarını araştırma konusu hakkındadır. 2. Tersine danışmanlık: (idareciler-yeni/kıdemli öğretmenler) menfaat gruplarının farklı bakış açılarının çeşitliliğinden kapsayıcı bir okul ortamının teşvik edilmesi ve oluşturulması ile ilgili konuları anlamalarına yardımcı olmak amacıyla kullanılır. Bu araç, deneyimli çalışana yeni öğrenme elde etmede yardımcı olma amacıyla, daha az deneyimli çalışanların daha deneyimli idarecilerle ya da çalışanlarla gruplaştırıldığı, tersine çevrilmiş türde bir danışmanlık ilişkisidir (Allen, McManus, & Russell, 1999; Kram, 1996; Kram & Hall, 1996), Human Resource Development Review, March 2012 vol. 11 no. 1, P.56'dan alıntılanmıştır). <p>(bu bağlantıda daha fazlasını görebilirsiniz: http://hrd.sagepub.com/content/11/1/55)</p>
Araç açıklaması	
Araçın adı	Tersine Danışmanlık

Aracın amacı	Tersine Danışmanlık; danışman olarak daha az deneyimli personelin kendi deneyimlerini, danışan olarak daha deneyimli / kıdemli meslektaş ile paylaşmak üzere gruplaştırılması olarak tanımlanan stratejik bir araçtır. Bu araç; okul yöneticilerinin /liderlerinin teknik bilgi birikimi edinmelerine, güncel eğilimler hakkında bilgi edinmelerine, küresel bir bakış açısı kazanmalarına ve kıdemli ve yeni öğretmenlerin deneyimlediği olası zorlukları anlamalarına olanak sağlar. Bu açıdan, araç okul yöneticileri, öğretmenler ve okuldaki diğer menfaat grupları arasında kapsayıcı işbirliği için paylaşılan amaçlara bağlılığı desteklemeyi amaçlamaktadır.
Hedef Grubu	Okul yönetimi, kıdemli ve yeni öğretmenler.
Araç ile nasıl çalışılır	Okullarda etkili bir Tersine Danışmanlık Programı oluştururken dikkate alınması gereken bazı önemli noktalar bulunmaktadır. 1. İdeal olarak, danışman ve danışan her ay yüz yüze toplantı (yaklaşık 1 saat) yapmalıdır. 2. Dahil olanlar bu toplantıların gündemine karar vermede özgür olmalıdırlar. 3. Her iki taraf da sürece tam olarak bağlı olmalıdır ve katılmalıdır.
Araç ile çalışmak için gerekli özel uzmanlık	Hem danışmanlardan hem de danışanlardan kendini ifade etme, aktif dinleme, empati ve geribildirim gibi kişiler arası becerileri kullanmaları ve geliştirmeleri istenecektir.
Özel materyal (tamamlayıcı ya da ilave)	Hiçbir özel materyal gerekli değildir fakat aracın okullarda etkin kullanımı için ilişkilerin resmileştirilmesi, karşılıklı güvenin kazanılmaya çalışılması ve yeni fikirlere açık olan gibi bazı gereklilikler bulunmaktadır. Örneğin, ilişkileri resmileştirmek amacıyla, ilk önce iyi bir danışmanlık ilişkisinin oluşturulmuş olması gereklidir. Bunun için, iki tarafın da beklentileri konusunda açık olması gereklidir. İlaveten, tersine danışmanlık toplantıları ile ilgili temel kuralların açık, yazılı olması; toplantı zamanı, ele alınacak konular, gizlilik gibi konuları kapsamaması gereklidir. Tersine danışmanlığın akranlar arası bir ilişki olması nedeniyle, kişilerden hiçbiri baskın bir rol oynamamalıdır. Her ikisi de bu ilişkiye, karşılıklı güven ve özgün iletişime açıklık ruhuyla başlamalıdır. Lütfen Tersine Danışmanlıkla ilgili olarak, bazı temel kurallar ve temel beceriler başlıklı tamamlayıcı kaynağa (powerpoint sunumu) bakınız.
Olası riskler	Eğer gereklilikler dikkatle uygulanırsa, hiçbir risk olmamalıdır.
Sonuç	Tersine danışmanlığı bir araç olarak kullanarak, okullar; okullarındaki ahlakı, verimliliği ve çok - nesilli işbirliğini arttırma şansına sahip olacaklardır.
Aracın teorik temeli	Araç; temelde iki teori üzerine kurulmuştur. Birisi; Sosyal Alışveriş Teorisidir (SET). SET'in temel öğretilerinden biri ilişkinin zaman içerisinde güvenmeye, sadakate ve karşılıklı bağlılığa dönüşmesidir. Bunu yapmak için, tarafların belirli alışveriş "kurallarına" sadık kalması gereklidir. Daha fazla bilgi için, lütfen http://jom.sagepub.com/cgi/content/abstract/31/6/874 'i ziyaret edin. Tersine danışmanlığın dayandığı diğer teori ise, yaş normlarının farklı düzeylerdeki alışveriş ile ilgili olarak kişilerin algılarını ve motivasyonlarını nasıl etkileyebileceğini ortaya koyan Kurumsal Yaş Teorisidir (Lawrence, 1987, 1988). Daha fazla bilgi için, lütfen http://hrd.sagepub.com/content/11/1/55 'i ziyaret edin.

Süreç Açıklaması

Süreç ve okullarda temanın uygulanması	<p>Tersine danışmanlık; farklı nesillerden meslektaşların birbirlerinin güçlü yanlarını ve bakış açılarını anlamalarına yardımcı olmanın iyi bir yoludur. Dikkatli bir şekilde planlanmış bir eylem planına göre uygulandığında Tersine danışmanlık aracının kullanımının öğrenmeyi ve işbirliğini teşvik etmesi beklenir.</p> <p>RETAIN projesinin bir parçası olarak bu araç, Türkiye'deki beş okulda denenmiştir. Katılımcılardan çiftler halinde (okul müdürü + yeni öğretmen / kıdemli öğretmen ve yeni öğretmen + kıdemli öğretmen) çalışmaları istenmiştir. Etkili bir çalışma ilişkisi oluşturmak amacıyla, her gruptan beklentilerini tartışmaları, başarmayı umut ettikleri şey ile ilgili düşüncelerini paylaşmaları ve amaçları konusunda mutabık kalmaları istenmiştir.</p>
Diğer	Yok
Geliştiren	Yabancı Diller Bölümü, Çukurova Üniversitesi, Adana, Türkiye
<h3>Araç açıklaması</h3> <p>Bu kısmı gerektiğinde kopyalayın</p>	
Aracın adı	NVIE Kapsam Pusulası
Aracın amacı	NVIE Pusulasını kullanarak amaç; yeni bilgiler edinmek için farklı bakış açıları ile ve bunların arasında geçiş yaparak çalışmaktır.
Hedef Grubu	Okul yönetimi/lider ekipleri NVIE Sahasının doğrudan hedef grubudur fakat başarılı olmak için yönetimin kapsayıcı bir okul ortamı oluşturmak, geliştirmek ve sağlamak için tasarlanmış iletişime ve faaliyetlere tüm menfaat gruplarını dâhil etmesi gereklidir.
Araç ile nasıl çalışılır	<p>Özünde Kapsam Pusulası, iletişim ya da bir dizi iletişim için bir çerçeve sağlar.</p> <p>Kapsama Pusulası; yeni bilgiler edinmek için kıdemli yönetimin / lider ekibinin çeşitli menfaat gruplarının (örneğin; öğretmenler, aileler, müdürler, öğrenciler) farklı bakış açıları ile çalışmasına ve fikirler arasında geçiş yapmasına olanak sağlar.</p> <p>Başlangıç noktası; ebeveynler gibi bir grup menfaat grubu ile ilgili bir konuyu ele almak olabilir. Bu konu Kapsam Pusulası şablonunun merkez dairesine yazılabilir.</p> <p>Bu konu daha sonra aşağıdakilerin çeşitli farklı bakış açıları dolayısıyla araştırılabilir:</p> <p>a) kıdemli yönetimin / lider ekibinin üyeleri b) sınıf öğretmenleri d) öğrenciler, vb.</p> <p>Bu farklı menfaat grupları, sahanın iç sabit parçasındaki temsilcilerdir.</p>

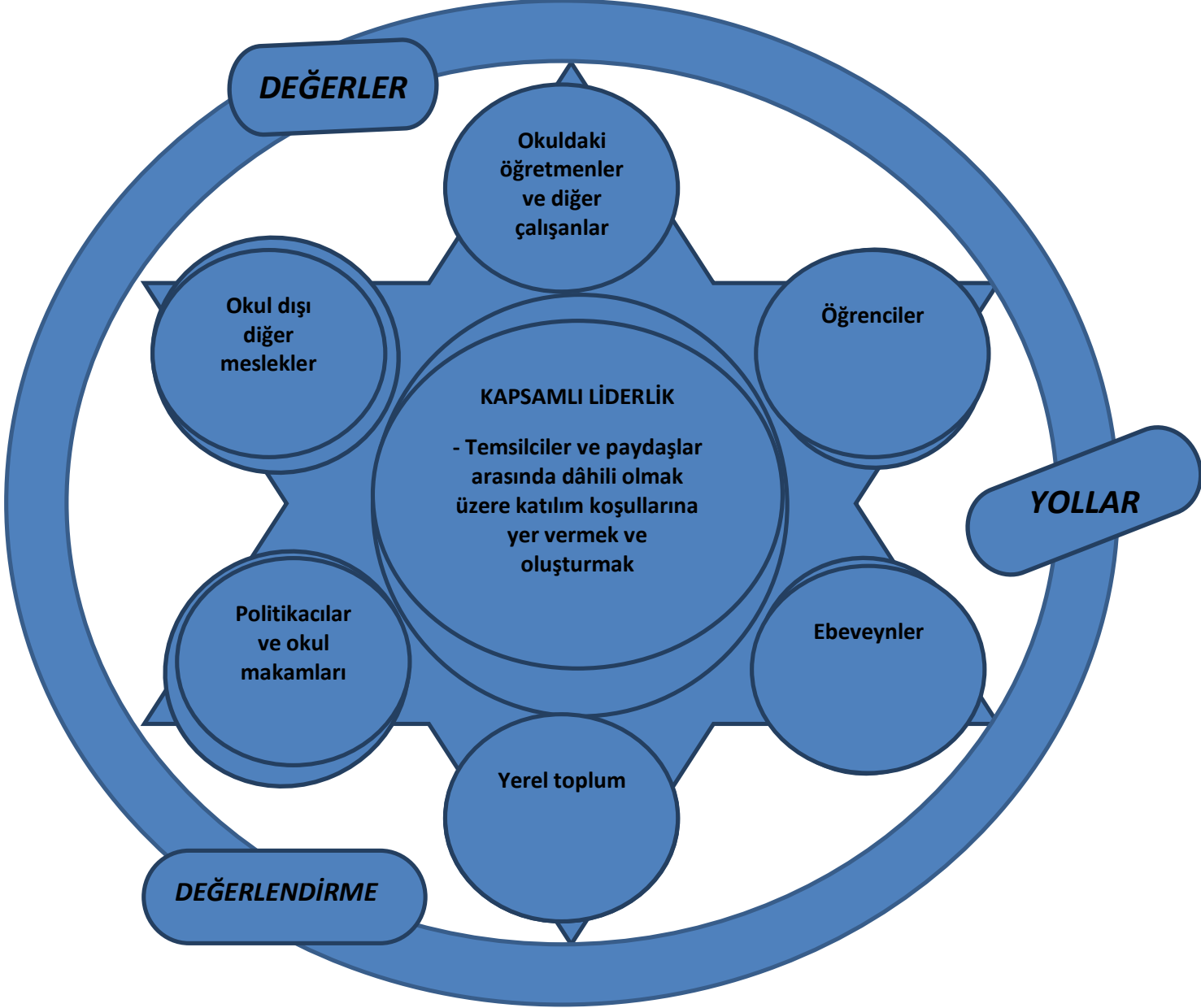
	<p>Sonraki adım, aşağıdakileri araştırmak için Kapsam Pusulasının kullanılması olabilir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kararlar ve gelecekteki faaliyetler için temeli hangi DEĞERLERİN oluşturabileceği / oluşturması gerektiği 2. Bu değerleri en iyi şekilde hangi YOLLARIN destekleyebileceği 3. Bu yolların etkinliğinin nasıl DEĞERLENDİRİLEBİLECEĞİ <p>Kapsam Pusulası kullanılırken ‘dış direksiyon simidini’ döndürmek ve sahanın “iç sabit kısmındaki” temsilcilerden her biri için hangi DEĞERLERİN, YOLLARIN VE DEĞERLENDİRMELERİN önemli olabileceğinin araştırılması çok önemlidir.</p> <p>Kapsam Pusulasının etkili kullanımı, tartışmadan ziyade özgün iletişime açıklığı gerektirir (burada iletişimi kazanmak önemlidir).</p> <p>Asıl odak çözümler bulmadan ziyade, beklenmeyen bilgi birikimini ve yeni fikirleri ve yeni düşünme yollarını araştırma konusu üzerindedir.</p> <p>Bu aracı destekleyen; anlayışınızı kimin bakış açısına ve hikâyesine dayandığına bağlı olarak gerçekliğin farklı anlamları olduğu varsayımdır.</p> <p><u>Anahtar terimlerin tanımı:</u></p> <p>DEĞERLER Değerler; tüm mesleklerin eylemlerini ve çalışmasını destekleyen etikdir; örneğin öğretme; hemşirelik, vb.</p> <p>YOLLAR Yollar; ilgili araştırmada, teoride ve uygulamada yansıtılmış olan üzerinde mutabık kalınmış yol haritasını ifade eder.</p> <p>DEĞERLENDİRME Seçilmiş yolların etkinliğinin değerlendirilmesi, sonraki yol haritası konusunda alınmış olan yeni kararlara neden olmalıdır.</p>
<p>Araç ile çalışmak için gerekli özel uzmanlık</p>	<p>Kapsam Pusulası ile çalışmak için hiçbir özel uzmanlık gerekli değildir. Bununla birlikte, okul yönetiminin/lider ekiplerinin verimli, yansıtıcı, açık görüşlü, işbirlikçi, meraklı ve yenilikçi olması gereklidir.</p> <p>Katılımcıların; “doğru cevapla” karşılaşmaya çalışmaktan ziyade çeşitli sesleri kapsamak için tüm faaliyetlerini bir ekip iletişimine dayandırmaları gereklidir.</p> <p>Bu nedenle, tüm dâhil olanlar; özgün bir iletişime katılma aracılığıyla zaman içerisinde kaynakların paylaşılmış bir dağarcığını geliştiren uzmanlardan ziyade uygulamacılardır.</p>
<p>Özel materyal (tamamlayıcı veya ilave)</p>	<p>NVIE Kapsam Pusulasının şematik sunumu (Ek 1) sahanın nasıl çalıştığını ve muhtemel menfaat gruplarını nasıl belirlediğini göstermektedir. Bununla birlikte, bağlama bağlı olarak, diğer menfaat grupları da Kapsama Sahasına dâhil edilebilir.</p>
<p>Olası riskler</p>	<p>Kapsam pusulası zaman alabilir ve yönetim bakış açısıyla riskli görülebilir. Bununla birlikte, Kapsam pusulasının meslektaşlar arasında kullanımının teşvik ettiği iletişime katılmaya istekliliğin ve yeni fikirlere açıklığın kapsayıcı bir öğrenme ortamını oluşturmaya, geliştirmeye ve sağlamaya yardımcı olduğunu unutmamak önemlidir.</p>

Sonuç	Kapsam Pusulasının etkili bir şekilde uygulanması; okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler ve diğer menfaat grupları arasında dinamik ve karşılıklı bir ilişki yaratarak okullarda kapsayıcı bir ortam geliştirmeye yardımcı olabilir. Aracının kendisinin yapısı; sahanın yeni fikirler ve değerler yaratma ile devam edip gidecek sistematik bir döngü sunması nedeniyle, sürdürülebilirliği sağlar.
Aracın teorik temeli	<p>NVIE Pusulası temelde iki ana teoriye dayanmaktadır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lave & Wenger'ın Uygulama Toplumu Teorisi ve 2. Urie Bronfenbrenner'ın Düzenler ve Sistemler Teorisi. <p>Uygulama Toplumu Teorisi, kısmen; kişiler uzun bir zaman içerisinde bir konu ya da alanda işbirliği konusunda ortak ilgiye sahip olduklarında, fikirleri ve stratejileri paylaştığında, çözümler belirlediğinde ve yenilikler oluşturduklarında meydana gelen sosyal öğrenme süreci olarak tanımlanabilir. Üç koşul esastır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 'Kapsama' gibi bir paylaşılan ilgi alanı olması gereklidir. 2. Birbirlerinden öğrenmelerine olanak sağlayan ilişkiler oluşturan bir topluluk olması gereklidir. 3. Bir uygulama olması gereklidir. Uygulama toplumu, yalnızca bir şeye ilgisi olan kişiler değildir. Hikâyeleri, faydalı araçları, deneyimleri ve belirli sorunları ele alma yollarını kapsayabilecek paylaşılan bir kaynak dağarcığını geliştiren uygulamacılardır. NVIE pusulasını kullanırken, yöneticiler ve diğer menfaat grupları ortak değerler üzerinde karara varırlar ve kapsama ile ilişkili sorunlarla ilgilenmek için yollar geliştirirler (Wenger, 2000). <p>NVIE pusulasının altında yatan bir diğer teori de Urie Bronfenbrenner'ın Düzenler ve Sistemler Teorisi'dir. Bu teoriye göre kişiler hayatları boyunca, çeşitli derecelerde davranışlarını etkileyebilecek farklı ortamlarla karşılaşır. Bu sistemler; mikro sistemi (hayatlarımızdaki doğrudan ortam), mesosistem (hayatlarımızdaki mikro sistemler arasındaki ilişkiler, örneğin aile ve okul hayatı), eksosistem (kişinin hiçbir aktif rolünün olmadığı bağlam ve kişinin aktif bir şekilde katıldığı bağlam arasında bir bağlantının bulunduğu düzen), makro sistem (kişinin sosyo-ekonomik statüsü, etnik kökeni ve ırkı gibi konular da dâhil olmak üzere bir bireyin gerçek kültürü), krono-sistem (bir kişinin hayatı boyunca gerçekleşen geçişler ve değişimler) (Sarah Mae Sincero (Mart 14, 2012). Ecological Systems Theory. Erişim Şubat 02, 2015: https://explorable.com/ecological-systems-theory</p> <p>NVIE Pusulası; Reginald Revans'ın eylemde bulunarak ve sonuçlarda yansıtarak gerçek sorunları çözme yaklaşımı olan, Faaliyet Öğrenme Teorisi'ne de dayalıdır (1982). Faaliyet öğrenme süreci; (1) önemli, elzem ve genellikle karmaşık olan gerçek bir sorunu, (2) farklı bir sorun çözme ekibini ya da "seti", (3) merakı, sorguyu ve yansıtmayı teşvik eden bir süreci (4) sohbetin eyleme ve sonunda bir çözüme dönüştürülmesi gerekliliği ve (5) öğrenmeye bağlılığı kapsar.</p>

	<p>NVIE Pusulası; Ainscow and Booth (2002)'un "Kapsama Endeksi" üzerine de kuruludur. Endeks; öğrenme ve öğretme ortamında işbirlikçi ilişkiler ve iyileştirmeler oluşturarak okulların kapsayıcı gelişimini destekleyen bir kaynak olmuştur. Personelin, müdürlerin, okul öğrencilerinin, ailelerin / bakıcıların ve diğer toplum üyelerinin görüşlerinden faydalanarak kapsayıcı bir okul ortamı sürecinde okulları desteklemek için tasarlanmış bir dizi materyaldir.</p> <p>Booth, T and Ainscow M (2002). Index for Inclusion: Developing learning and participation in schools. Centre for studies on inclusive education (CSIE)</p>
Süreç Açıklaması	
Süreç ve temanın okullarda uygulanması	<p>RETAIN projesinin bir parçası olarak, NVIE pusulası Türkiye'deki beş orta öğretim okulunda denenmiştir ve özellikle aşağıdakiler için kullanılmıştır:</p> <p>a) Farklılaştırılmış ve kapsayıcı okul ortamları konusunda farkındalık yaratmak b) Böyle bir ortam yaratmaya yönelik olarak her okulun yaklaşımlarını incelemek c) Okullarda farklılaştırılmış ve kapsayıcı öğretmen ve öğrenme ortamlarını oluşturmaya / iyileştirmeye yardımcı olacak bir araç olarak NVIE pusulasının etkinliğinin incelenmesi.</p>
Diğer	Yok
Geliştiren	Yabancı Diller Bölümü, Çukurova Üniversitesi, Adana, Türkiye

Ek 1

Kapsam Pusulası

*©Copyright NVIE / National Centre for Inclusive Research and Practice www.nvie.dk

Education and Culture DG

RETAIN Projesi Hayat Boyu Öğrenme program tarafından desteklenmektedir

Lifelong Learning Programme